

# KĖDAINIŲ JUOZO PAUKŠTELIO PAGRINDINĖ MOKYKLA

Tema

## **Krikščionių šventieji**

2 pamokų ciklas

Parengė: Kėdainių Juozo paukštelio pagrindinės mokyklos  
ir Kėdainių šviesiosios gimnazijos  
tikybos mokytoja-metodininkė Sandra Palubeckė

KĖDAINIAI  
2012

## PAMOKOS PLANAS

**Dalykas:** Dorinis ugdymas (tikyba)

**Klasė:** 8

**Tema:** Krikščionių šventieji

**Uždavinys :** Naudodamiesi vaizdine medžiaga, padalomąja medžiaga, tekstu mokiniai sukaups duomenis lentelėje, kurioje įrašys, kurią dieną minime atitinkamo šventojo dieną ir ką jis globoja. (1-ąją pamoką).

Naudodamiesi padalomąja medžiaga, mokiniai sukaups duomenis lentelėje, kurioje įrašys Senojo ir Naujojo Testamento veikėjų gyvenimo įvykius ir veiklą (2-ąją pamoką).

**Priemonės:** Video medžiaga „Krikščionių šventieji. Padalomoji medžiaga iš video peržiūros. Lentelė. (1-ąją pamoką). Padalomoji medžiaga apie Senojo Testamento asmenybes, lentelė, 12 Jėzaus apaštalų portretai, spalvinimo priemonės.

**Metodai:** Demonstravimas, demonstravimo aptarimas, pokalbis, darbas grupėse, kuriose mokiniai patys pasiskirstys kas už ką atsakingas., stebėjimas, pristatymas, informacijos paieška, mozaika, mokymasis drauge, klausymas, ekspertų metodas

### **Naudota literatūra ir šaltiniai:**

Šventas Raštas, Lietuvos Vyskupų Konferencija, 2009;

Youcat Jaunimo katekizmas, Katalikų pasaulio leidiniai, 2011; Elmar Gruber 365 vaikų maldos, Šiauliai „Jona“ 1993;

Katalikų Bažnyčios Katekizmas, Tarpdiecezinė katechetikos komisija 1997;

Krikščioniško gyvenimo pagrindai ir jo ugdymas, Laima Rinkevičiūtė, Marijampolė 1992;

Raktas į Šventąjį Raštą, Zita Petraitytė (5 klasės tikybos vadovėlis (psl 119-121)),

<http://www.bernardinai.lt>; [http://www.fsspx.lt/index.php?option=com\\_content&task=view&id=668&Itemid=100](http://www.fsspx.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=668&Itemid=100) (šventųjų litanija);

[www.katalikai.lt](http://www.katalikai.lt);

<http://www.skrynia.lt/modules.php?name=News&file=article&sid=1070> (apie Šventą Kazimierą)

| <b>Pamokos struktūrinės dalys</b> | <b>Pamokos eiga</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Mokinių veikla</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I. Įvadinė dalis</b>           | <p>*Malda prieš pamoką (priedas Nr. 6)</p> <p>*Pamokos tema: Krikščionių šventieji</p> <p>*Uždavinio skelbimas: naudodamiesi vaizdine medžiaga, tekstu, gyvenimiška patirtimi, mokiniai sukaups duomenis lentelėje, kurioje įrašys, kokią dieną minime šventojo dieną ir ką jis globoja. Vyks darbas grupėse, kuriose mokiniai patys pasiskirstys kas už ką atsakingas. Grupės, savarankiškai surastą informaciją tiksliai ir suprantamai galės pasidalinti su klasės draugais. Perspėti vaikus, kad tai dviejų pamokų ciklas.</p>                                                                                                                                                                                                           | *Bendrai meldžiasi visi kartu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>II. Pagrindinė dalis</b>       | <p><u>Pirma pamoka:</u></p> <p>*Video medžiagos peržiūra (skaidrės Nr. 1)</p> <p>*Išdalinama padalomoji medžiaga, lentelės ir klausimai (priedai Nr.1 ir Nr2)</p> <p><u>Antra pamoka:</u></p> <p>*Video medžiagos peržiūra (skaidrės Nr.. 2)</p> <p>*Remiantis padalomąja medžiaga aptarsime Senojo ir Naujojo Testamento veikėjų gyvenimo įvykius ir veiklą. (priedai Nr. 4 ir Nr. 5)</p> <p><i>Pastaba. Būtina integruoti pasakojimą apie Lietuvos globėją Šventą Kazimierą. Medžiagos galima rasti 5klasės tikybos vadovėlyje, psl. 119-121 ir internete adresu <a href="http://www.skrynia.lt/modules.php?name=News&amp;file=article&amp;sid=1070">http://www.skrynia.lt/modules.php?name=News&amp;file=article&amp;sid=1070</a></i></p> | <p><u>Pirma pamoka:</u></p> <p>*Siūloma dirbti grupėse.. <u>Mokiniai patys pasiskirsto į grupes.</u></p> <p>*Išsirenka grupės vadovą</p> <p>*Grupės nariai pildo jiems skirtą lentelės dalį (priedas Nr. 2).</p> <p>*Grupės vadovai surinktą medžiagą pristato klasės draugams.</p> <p><u>Antra pamoka:</u></p> <p>*Įvardina labiausiai patinkantį Senojo Testamento ir Naujojo Testamento veikėją.</p> |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                              |
|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   |                                                                                                                                                                                                                 | <p>Atsakymą pagrįsti.</p> <p>*Darbas porose. Pildo lentelę (priedas Nr. 4)</p>               |
| <p><b>III.</b></p> <p><b>Baigiamoji dalis</b></p> | <p>*Refleksija ir apibendrinimas</p> <p>* Namuose: Išdaliname Visų Šventųjų litaniją, arba pateikiame internetinius adresus, kur bus galima rasti litaniją (žiūrėti Priedas Nr.3)</p> <p>*Malda „Tėve mūsų“</p> | <p>* Lentelės įsiklijuoja į sąsiuvinius. Likus laiko, gali nupiešti pasirinktą šventąjį.</p> |

## **Priedas Nr. 1**

### **Klausimai;**

1. Kuris iš jų turėjo daugiausia įtakos savo laikmečio žmonėms? Kokia tai buvo įtaka?
2. Kuris įtakotų mūsų dienų visuomenę?
3. Kurį šventąjį norėtum susitikti šiandien?
4. Kurio šventojo istorija Tau padarė įspūdį?

-

### **Šv.Barbora**

Jos šventę minime **gruodžio 4 d.**

Šv. Barbora globoja inžinierius, architektus ir visus statybininkus.

Barboros tėvas, saugodamas ją nuo jaunikių, uždarė į bokštą. Būdama bokšte, ji paprašė vieno architektūrinio pakeitimo – šalia dviejų langų iškirsti dar vieną trečiąjį langą - Švč. Trejybės garbei.

Šv. Barbora yra kankinė, nukankinta III a. antroje pusėje. Sužinojęs, kad ji krikščionė, tėvas pats jai nukirto galvą.

### **Šv. Brigita Švedė**

Švenčiame – **liepos 23 d.**

Šv. Brigita Švedė gimė XIV a. aristokratų šeimoje, kuri Švedijai davė daug karalių ir puoselėjo riterystės idealus. Būdama septynerių, pirmą kartą regėjo Švč. Mergelę Mariją, kuri jai uždėjo karūną. Regėjimus Šv. Brigita patirdavo nuolat. Todėl ji vadinama mistike. Ištekėjusi Brigita su vyru išaugino 8 vaikus – 4 sūnus ir 4 dukteris, taip pat atliko daug piligriminių kelionių, todėl vaizduojama su maldininkės apsiaustu ir lazda. Po piligriminės kelionės į Santjago de Compostelą Ispanijoje, jie abu – Brigita ir jos vyras nutarė tapti vienuoliais. Brigitos vyras pasitraukė į Alvastros vienuolyną, o Brigita įkūrė Šventojo Išganytojo ordiną. Šventoji yra paskelbta Europos, o ypač maldininkų globėja.

### **Šv.Cecilija**

Minime - **lapkričio 22 d.**

Šv. Cecilija buvo III a. krikščionė, sužadėta su pagoniu, kurį Dievo padedama atvedė į krikščionybę. Vėliau abu dėl savo tikėjimo buvo nukankinti. Šv. Cecilija laikoma dainininkų ir

muziką globėja, nes jos kankinystės istorijoje rašoma, kad „kankinama Cecilija giedojo Dievui: “Teliai mano širdis skaisti, kad nebūčiau sugėdinta“. **Šv. Cecilija** kankinė - dainininkė ir muziką globėja.

### **Šv. Dominykas**

Minimas **rugpjūčio 8 d.**

Šventojo gyvenimą nuo pat pradžių lydėjo daug stebuklų. Jo krikštamotė sapne regėjo kūdikiui ant kaktos skaisčiai spindinčią žvaigždę, kuri apšvietė visą pasaulį, todėl Šv. Dominykas dažnai vaizduojamas su žvaigžde ant kaktos. Dominykas tapo kunigu ir sakydavo labai ugningus pamokslus. Taip jis į tikrąjį tikėjimą atvertė daug nusidėjėlių. Jis ypač daug meldėsi Švč. Mergelei Marijai. Dominykas įkūrė Brolių pamokslininkų arba Dominikonų ordiną. Šv. Dominykas yra laikomas pamokslininkų ir astronomų globėju.

### **Šv. Elena**

Ją minime **rugpjūčio 18 d.**

Šv. Elena, Romos imperatoriaus Konstantino Didžiojo motina, keliavusi į Šventąją Žemę, kur, pasak tradicijos, Golgotos kalne atkasė ir rado tikrąjį Jėzaus Kristaus Kryžių. Šv. Elena įtikino sūnų pastatyti toje vietoje Prisikėlimo baziliką. Ji yra laikoma archeologų globėja.

### **Šv. Elžbieta Vengrė**

Jos šventė - **lapkričio 17 d.**

Vengrijos karaliaus Andriejaus II duktė, mirė sulaukusi vos dvidešimt ketverių metų. Tačiau ji atliko daug gerų darbų. Elžbieta ištėkėjo būdama 14 m. ir susilaukė 3 vaikų, o 20 metų ji jau buvo našlė. Moteris labai rūpinosi vargšais, nors tam nepritarė jos vyras. Pasakojama, kad kartą, kai ji nešė vargšams valgyti, vyras paklausė: “Ką turi po apsiaustu?” „Rožės“–atsakė Elžbieta ir praskleidė apsiaustą: ten tikrai buvo rožės. Ji globoja kepėjus ir stokojančius – našles, našlaičius, benamius, elgetas.

### **Šv. Izidorius Artojas**

Jo vardadienis - **gegužės 15 d.**

Šv. Izidorius Artojas, kilęs iš Madrido, anksti tapo našlaičiu, tarnavo pas ūkininką. Išmokęs šio amato pats nuomojosi žemę. Tačiau nedoras šeimininkas ėmė iš jo didesnę mokestį nei iš kitų nuomininkų. Izidorius atidavė jam beveik visą kviečių derlių, bet Dievas gausiai padaugino tai, kas liko. Šventasis Izidorius, nepaisant daug darbų, visuomet atrasdavo laiko maldai. Jis dažnai

vaizduojamas kaip besimeldžiantis brandaus amžiaus vyriškis, apsirengęs darbiniais rūbais. Šventasis globoja žemdirbius, ypač žemės nuomininkus.

### **Šv. Juozapas**

Švenčiame – **kovo 19 d.**

Šv. Juozapas – teisus vyras iš žydų karaliaus Dovydo giminės, Marijos, Jėzaus Motinos sužadėtinis, Jėzaus globėjas. Jėzus jo klausė, kaip tikro tėvo. Juozapas paprastai vadinamas dailide, o išvertus jo vardą iš graikų kalbos – statytojas. Tad jis yra visų darbininkų globėjas - ypač tų, kurie apdoroja medieną - stalių, dailidžių, baldžių ir seifų meistrų.

### **Šv. Laurynas**

Minimas **rugpjūčio 10 d.**

Šv. Laurynas buvo diakonas, tarnavęs popiežiui Sikstui II, kuris patikėjo Laurynui Bažnyčios turtą bei Romos vargšų globą. Žinodamas, kad valdžia konfiskuos šį turtą, Laurynas išdalino viską vargšams. Todėl buvo suimtas ir baisiai kankintas, tikintis kad Laurynas pasakys, kur yra paslėpti Bažnyčios turtai. Laurynas buvo plakamas ir sivilinamas ugnimi. Kadangi buvo kankintas ant žarijų, Šventasis Laurynas globoja tuos, kurie rizikuoja nudegti globėjas: kepėjus, virėjus, gaisrininkus, stiklo pūtėjus, drabužių lygintojus, kurie seniau lygindavo lygintuvais, pripildytais žarijų.

### **Šv. Jonas Marija Vianėjus**

Prisimename jį **rugpjūčio 4 d.**

Šv. Jonas Marija Vianėjus dar vadinamas Arso klebonu. Jis gyveno Prancūzijoje. Neturtingi tėvai neįstengė jo leisti į mokyklą. Tad skaityti ir rašyti išmoko būdamas septyniolikos metų. Nors nuo to laiko nuolat mokėsi, bet visą gyvenimą laikė save nemokša, neišprususiu ir negabiu. Tapo kunigu ir garsėjo kaip dvasios tėvas, dirbantis be poilsio, savo pavyzdžiu ir paprastais pamokslais atgaivinęs Arso parapijiečių dvasią. Jis yra klebonų bei tų, kurie deda daug pastangų siekdami mokslo, globėjas.

## **Priedas Nr. 2**

### **1. Atsakykite į klausimus remiantis skaidrėmis arba tekstu**

1. Kuris iš jų turėjo daugiausia įtakos savo laikmečio žmonėms? Kokia tai buvo įtaka?
2. Kuris įtakotų mūsų dienų visuomenę?
3. Kurį šventąjį norėtum susitikti šiandien?
4. Kurio šventojo istorija Tau padarė įspūdį?

### **2. Užpildykite lentelę**

| <b>Šventasis</b>                 | <b>Kada minime šventę</b> | <b>Ką globoja</b> | <b>Labiausiai įsiminę faktai</b> |
|----------------------------------|---------------------------|-------------------|----------------------------------|
| <b>Šv. Barbora</b>               |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Brigita Švedė</b>         |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Cecilija</b>              |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Dominykas</b>             |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Elena</b>                 |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Elžbieta Vengrė</b>       |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Izidorius Artojas</b>     |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Juozapas</b>              |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Laurynas,</b>             |                           |                   |                                  |
| <b>Šv. Jonas Marija Vianėjus</b> |                           |                   |                                  |

### **Priedas Nr. 3**

[http://www.fsspx.lt/index.php?option=com\\_content&task=view&id=668&Itemid=100](http://www.fsspx.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=668&Itemid=100)

## **XII. LITANIJOS**

Graikiškas žodis „litanija“ reiškia „maldavimas“. Šv. Benediktas savo Reguloje (529 m.) taip vadina maldą „Kyrie, eleison“, „Viešpatie, pasigailėk“ – šis maldavimas (plg. Iz 33, 2) jau IV amžiuje buvo žinomas Rytų Bažnyčioje, o VI a., pridėjus „Christe, eleison“, jis išplito ir Vakaruose. VI a. litanijomis vadinamos ir maldavimų procesijos balandžio 25 d. bei tris dienas prieš Šeštines (vad. Didžiosios ir Mažosios litanijos), jų metu buvo daug kartų kartojama „Kyrie, eleison“. VII a. „Kyrie, eleison“ buvo papildytas kreipiniais į įvairius šventuosius ir kitais maldavimais – susikūrė Visų Šventųjų litanija, kuri giedama Velyknakčio liturgijoje, teikiant šventimus, Maldavimų dienomis ir kt. progomis.

Kitos litanijos atsirado vėliau. Jau XII a. žinomos Marijos litanijos. 1558 m. Loreto (Italija) Dievo Motinos šventovėje įprastą Marijos litaniją šv. Petras Kanizijus ir jėzuitai išplatino visoje Bažnyčioje. Litanija ypač giedota gegužės mėnesį – tai buvo gegužinių pamaldų pradžia. (Lietuvoje gegužinės pamaldos įvestos 1853 m.) Pop. Klemensas VIII 1601 m. patvirtino galutinį šios litanijos tekstą, nustatė, kad tik ji ir Visų Šventųjų litanija yra oficiali Bažnyčios malda, kitas litanijas galima melstis tik privačiai. Leonas XIII ir vėlesni popiežiai pridėjo prie Marijos litanijos naujų kreipinių. 1862 m. pop. Pijus IX prie oficialių litanijų priskyrė Švč. Jėzaus Vardo litaniją. 1898 m. patvirtinta Švč. Jėzaus Širdies, 1909 m. – Šv. Juozapo ir 1960 m. – Brangiausiojo Kristaus Kraujo litanija.

*Šią litaniją išdalinu mokiniams pagal jų poreikį.*

### **1. Visų Šventųjų litanija**

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Christe, audi nos. R. Christe, exáudi nos.

Pater de cælis, Deus, R. miserére nobis.

Fili, Redemptor mundi, Deus,

Spíritus Sancte, Deus,

Sancta Trínitas, unus Deus,

Sancta María, R. ora pro nobis.

Sancta Dei Génatrix,

Sancta Virgo vírginum,

Sancte Míchael,

Sancte Gábriel,

Sancte Ráphael,

Omnes sancti Angeli et Archángeli, R. oráte pro nobis.

Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines,

Sancte Ioánnes Baptísta, R. ora pro nobis.

Sancte Ioseph,

Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, R. oráte pro nobis.

Sancte Petre, R. ora pro nobis.

*CD Tikybos mokytojų gerosios patirties sklaida 2012*

*© Kauno arkivyskupijos katechetikos centras*

*Paruošė tikybos mokytoja metodininkė Sandra Palubeckė*

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Kristau, išgirsk mus! Ats. Kristau, išklausk mus!

Tėve, dangaus Dieve, Ats. pasigailėk mūsų!

Sūnau, pasaulio Atpirkėjau, Dieve,

Šventoji Dvasia, Dieve,

Šventoji Trejybe, vienas Dieve,

Šventoji Marija, Ats. melski už mus!

Šventoji Dievo Gimdytoja,

Šventoji Mergelių Mergele,

Šventasis Mykolai,

Šventasis Gabrieliaus,

Šventasis Rapolai,

Visi šventieji angelai ir arkangelai, Ats. melskite už mus!

Visos šventosios palaimintųjų dvasių eilės,

Šventasis Jonai Krikštytojau, Ats. melski už mus!

Šventasis Juozapai,

Visi šventieji patriarchai ir pranašai, Ats. melskite už mus!

Šventasis Petrai, Ats. melski už mus!

Sancte Paule,  
 Sancte Andréa,  
 Sancte Iacóbe,  
 Sancte Ioánnes,  
 Sancte Thoma,  
 Sancte Iacóbe,  
 Sancte Philíppe,  
 Sancte Bartholomáee,  
 Sancte Mattháee,  
 Sancte Simon,  
 Sancte Thaddáee,  
 Sancte Matthía,  
 Sancte Bárnaba,  
 Sancte Luca,  
 Sancte Marce,  
 Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, R. oráte pro nobis.  
 Omnes sancti Discípuli Dómini,  
 Omnes sancti Innocéntes,  
 Sancte Stéphan, R. ora pro nobis.  
 Sancte Laurénti,  
 Sancte Vincénti,  
 Sancti Fabiáne et Sebastíane, R. oráte pro nobis.  
 Sancti Ioánnes et Paule,  
 Sancti Cosma et Damiáne,  
 Sancti Gervási et Protási,  
 Omnes sancti Mártyres,  
 Sancte Silvéster, R. ora pro nobis.  
 Sancte Gregóri,  
 Sancte Ambrósi,  
 Sancte Augustíne,  
 Sancte Hierónyme,  
 Sancte Martíne,  
 Sancte Nicoláe,  
 Omnes sancti Pontífices et Confessóres, R. oráte pro nobis.  
 Omnes sancti Doctóres,  
 Sancte Antóni, R. ora pro nobis.  
 Sancte Benedícte,  
 Sancte Bernárde,  
 Sancte Domínice,  
 Sancte Francísce,  
 (*Lietuvoje įterpiama:*  
 Sancte Casimíre),

Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, R. oráte pro nobis.  
 Omnes sancti Mónachi et Eremítæ,  
 Sancta Mariá Magdaléna, R. ora pro nobis.

Šventasis Pauliau,  
 Šventasis Andriejau,  
 Šventasis Jokūbai,  
 Šventasis Jonai,  
 Šventasis Tomai,  
 Šventasis Jokūbai,  
 Šventasis Pilypai,  
 Šventasis Baltramiejau,  
 Šventasis Matai,  
 Šventasis Simonai,  
 Šventasis Tadaí,  
 Šventasis Motiejau,  
 Šventasis Barnabai,  
 Šventasis Lukai,  
 Šventasis Morkau,  
 Visi šventieji apaštalai ir evangelistai, Ats. melskite už mus!  
 Visi šventieji Viešpaties mokiniai,  
 Visi šventieji Nekalti vaikeliai,  
 Šventasis Steponai, Ats. melski už mus!  
 Šventasis Laurynai,  
 Šventasis Vincentai,  
 Šventieji Fabijonai ir Sebastijonai, Ats. melskite už mus!  
 Šventieji Jonai ir Pauliau,  
 Šventieji Kozmai ir Damijonai,  
 Šventieji Gervazai ir Protazai,  
 Visi šventieji kankiniai,  
 Šventasis Silvestrai, Ats. melski už mus!  
 Šventasis Grigaliau,  
 Šventasis Ambraziejau,  
 Šventasis Augustinai,  
 Šventasis Jeronimai,  
 Šventasis Martynai,  
 Šventasis Mikalojau,  
 Visi šventieji vyskupai ir išpažinėjai, Ats. melskite už mus!  
 Visi šventieji mokytojai,  
 Šventasis Antanai, Ats. melski už mus!  
 Šventasis Benediktai,  
 Šventasis Bernardai,  
 Šventasis Domininkai,  
 Šventasis Pranciškau,  
 (Šventasis Kazimierai),

Visi šventieji kunigai ir levitai, Ats. melskite už mus!  
 Visi šventieji vienuoliai ir atsiskyrėliai,  
 Šventoji Marija Magdalena, Ats. melski už

Sancta Agatha,  
Sancta Lúcia,  
Sancta Agnes,  
Sancta Cæcília,  
Sancta Catharína,  
Sancta Anastásia,  
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ. R. oráte  
pro nobis.  
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, R. intercédite  
pro nobis.  
Propítius esto, R. parce nobis, Dómine.  
Propítius esto, R. exáudi nos, Dómine.  
Ab omni malo, R. libera nos, Dómine.  
Ab omni peccáto,  
Ab ira tua,  
A subitánea et improvísá morte,  
Ab insidiis diáboli,  
Ab ira et ódio et omni mala voluntáte,

A spírítu fornicatiónis,  
A fúlgure et tempestáte,  
A flagélló terræmótus,  
A peste, fame et bello,  
(40 valandų pamaldose įterpiama eilutė:

Ab imminéntibus perículis,)

A morte perpétua,  
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ,  
Per advéntum tuum,  
Per nativitátem tuam,  
Per baptísmum et sanctum ieiúnium tuum,  
Per crucem et passiónem tuam,  
Per mortem et sepultúram tuam,  
Per sanctam resurrectiónem tuam,  
Per admirábilem ascensiónem tuam,  
Per advéntum Spíritus Sancti Parácliti,  
In die iudícií,  
Peccatóres, R. te rogámus, audi nos.  
Ut nobis parcas,  
Ut nobis indúlgeas,  
Ut ad veram poeniténtiam nos perdúcere  
dignéris,  
Ut Ecclésiám tuam sanctam régere et  
conserváre dignéris,

mus!

Šventoji Agota,  
Šventoji Liucija,  
Šventoji Agniete,  
Šventoji Cecilija,  
Šventoji Kotryna,  
Šventoji Anastazija,

Visos šventosios mergelės ir našlės, Ats.  
melskite už mus!

Visi Dievo šventieji ir šventosios, Ats.  
užtarkite mus!

Būk maloningas, Ats. atleisk mums,  
Viešpatie!

Būk maloningas, Ats. išklausyk mus,  
Viešpatie!

Nuo visokio blogio Ats. gelbėk mus,  
Viešpatie!

Nuo visokių nuodėmių

Nuo Tavo rūstybės

Nuo staigios ir netikėtos mirties

Nuo velnio žabangų

Nuo apmaudo, neapykantos ir visokių blogų  
norų

Nuo paleistuvavimo dvasios

Nuo žaibų ir audrų

Nuo žemės drebėjimo rykštės

Nuo maro, bado ir karo

(Nuo grėšiančių pavojų)

Nuo amžinosios mirties

Savo šventojo įsikūnijimo paslaptimi

Savo atėjimu

Savo gimimu

Savo krikštu ir šventuoju pasninku

Savo kryžiumi ir kančia

Savo mirtimi ir palaidojimu

Savo šventuoju prisikėlimu

Savo nuostabiuoju įžengimu į dangų

Šventosios Dvasios Gaivintojos atėjimu

Teismo dieną

Mes nusidėjėliai, Ats. Tave meldžiame,  
išklausyk mus!

Mūsų pasigailėti teikis,

Mums atleisti teikis,

Mus į tikrąją atgailą atvesti teikis,

Savo šventąją Bažnyčią valdyti ir išlaikyti

Ut domnum Apostolicum et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris,  
 Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris,  
 Ut regibus et principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris,  
 Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris,  
 Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiæ revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris,  
 Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris,  
 Ut mentes nostras ad cælestia desideria erigas,  
 Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas,  
 Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias,  
*(Per Didžiąsias ir Mažąsias litanijas čia laiminami laukai)*  
 Ut fructus terræ dare et conservare digneris,  
 Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris,  
*(Šventinant vandenį Trijų Karalių vigilijoje čia įterpiama:*  
 Ut hanc aquam bene+dícere digneris,  
 Ut hanc aquam bene+dícere et sancti+ficare digneris,)  
 Ut nos exaudire digneris,  
 Fili Dei, R. te rogámus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, R. parce nobis, Dómine.  
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, R. exáudi nos, Dómine.  
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, R. miserere nobis.  
 Christe, audi nos. R. Christe, exáudi nos.

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater noster *(tyliai iki:)*  
 Et ne nos indúcas in tentationem. R. Sed libera nos a malo.

teikis,  
 Šventąjį Tėvą ir visus Bažnyčios luomus šventame tikėjime išlaikyti teikis,  
 Šventosios Bažnyčios priešus pažeminti teikis,  
 Krikščionių karaliams ir valdovams taiką ir tikrąją santarvę dovanoti teikis,  
 Visai krikščionių liaudžiai taiką ir vienybę duoti teikis,  
 Visus klystančius į Bažnyčios vienybę pašaukti ir visus netikinčius Evangelijos šviesa apšviesti teikis,  
 Mus pačius, šventai Tau tarnaujančius, sustiprinti ir išlaikyti teikis,  
 Mūsų sielose dangaus ilgesį pažadinti teikis,  
 Visiems mūsų geradariams amžinosiomis gėrybėmis atlyginti teikis,  
 Mūsų ir mūsų brolių, artimųjų bei geradarių sielas nuo amžinojo pasmerkimo išgelbėti teikis,  
 Žemei vaisių duoti ir išlaikyti teikis,  
 Visiems mirusiems tikintiesiems amžinąjį atilsį duoti teikis,

*(Šį vandenį palaiminti ir pašventinti teikis,)*

Mus išklausyti teikis,  
 Dievo Sūnau, Ats.tave meldžiame, išklausyk mus!

Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, Ats. atleisk mums, Viešpatie!  
 Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, Ats. išklausyk mus, Viešpatie!  
 Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, Ats. pasigailėk mūsų!  
 Kristau, išgirk mus! Ats. Kristau, išklausyk mus!  
 Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Tėve mūsų *(tyliai iki:)*  
 Ir neleisk mūsų gundyti. R. Bet gelbėk mus nuo pikto.

Deus, in adiutorium meum intende:  
 \* Dómine ad adiuvándum me festína.  
 Confundántur, et revereántur, \* qui quærunt  
 ánimam meam.  
 Avertántur retrórsum, et erubéscant, \* qui  
 volunt mihi mala.  
 Avertántur statim erubescéntes, \* qui dicunt  
 mihi: Euge, éuge.  
 Exsúltent et læténtur in te omnes qui quærunt  
 te: \* et dicant semper: Magnificétur  
 Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum: \* Deus,  
 ádiuva me.  
 Adiútor meus, et liberátor meus es tu: \*  
 Dómine, ne moréris.  
 Glória Patri, et Fílio, \* et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, \*  
 et in sæcula sæculórum. Amen.

V. Salvos fac servos tuos. R. Deus meus,  
 sperántes in te.  
 V. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis. R.  
 A fácie inimíci.  
 V. Nihil proficiat inimícus in nobis. R. Et  
 fílius iniquitátis non appónat nocére nobis.  
 V. Dómine, non secúndum peccáta nostra  
 fácias nobis. R. Neque secúndum iniquitátes  
 nostras retríbuas nobis.  
 V. Orémus pro Pontífice nostro N. R.  
 Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, †  
 et beátum fáciat eum in terra, \* et non tradat  
 eum in ánimam inimicórum eius.  
 V. Orémus pro benefactoribus nostris. R.  
 Retribúere dignáre, Dómine, † ómnibus  
 nobis bona faciéntibus propter nomen tuum,  
 \* vitam ætérrnam. Amen.

Dieve, ateik manęs gelbėti, \* Viešpatie,  
 skubėk man padėti!  
 Tepasimeta ir susigėsta tie, \* kurie ieško  
 mano gyvybės.  
 Tegu traukiasi atgal ir parausta, \* kas nori  
 man pikto.  
 Tegul tuoj atsitraukia paraudę, \* kurie sako  
 man: „Še tau, še tau!“  
 Tedžiūgauja ir tesilinksmina Tavyje visi,  
 kurie Tavęs ieško; \* nuolat kalba: „Tebūna  
 išaukštintas Viešpats!“, kurie geidžia Tavojo  
 išganymo.  
 Aš gi esu beturtis ir vargšas: \* Dieve, padėk  
 man!  
 Tu mano pagalba ir gelbėtojas, \* nedelsk,  
 Viešpatie!  
 Garbė Dievui Tėvui, ir Sūnui, \* ir Šventajai  
 Dvasiai.  
 Kaip buvo pradžioje, dabar ir visados, \* ir per  
 amžius. Amen.

V. Gelbėk savo tarnus. R. Mano Dieve,  
 pasitikinčius Tavimi.  
 V. Būk mums, Viešpatie, stiprybės bokštas.  
 R. Priešo akivaizdoje.  
 V. Nieko iš mūsų tenelaimi priešas. R. Ir  
 nedorybės sūnus tenedrįsta mums kenkti.  
 V. Viešpatie, nedaryk mums pagal mūsų  
 nuodėmes. R. Neatlygink mums pagal mūsų  
 nedorybes.  
 V. Melskimės už mūsų Šventąjį Tėvą N. R.  
 Tegul Viešpats jį išlaiko ir gaivina, laimina jį  
 žemėje ir neišduoda jo priešų valiai.

V. Melskimės už savo geradarius. R. Teikis,  
 Viešpatie, atlyginti amžinuoju gyvenimu  
 visiems, kurie dėl Tavo vardo daro mums  
 gera. Amen.  
 V. Melskimės už mirusius tikinčiuosius. R.

V. Orémus pro fidélibus defúntis. R. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, \* et lux perpétua lúceat eis.

V. Requiéscant in pace. R. Amen.

V. Pro frátribus nostris abséntibus.

R. Salvos fac servos tuos, \* Deus meus, sperántes in te.

V. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto. R. Et de Sion tuére eos.

V. Dómine, exáudi oratiónem meam. R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum. R. Et cum spíritu tuo.

Amžinąjį atilsį duok mirusiems, Viešpatie, ir amžinoji šviesa jiems tešviečia.

V. Tegul ilsisi ramybėje. R. Amen.

V. Už čia nesančius mūsų brolius. R. Mano Dieve, gelbėk savo tarnus, Tavimi pasitikinčius.

V. Siųsk jiems, Viešpatie, pagalbą iš šventyklos. R. Ir iš Siono gink juos.

V. Viešpatie, išklausk mano maldą. R. Ir mano šauksmas Tave tepasiekia.

V. Viešpats su jumis. R. Ir su tavo dvasia.

**Orémus.** Deus, cui pròprium est miseréri semper et párcere: † súscipe deprecationem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, \* miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

Exáudi, quæsumus, Dómine, súpplicum preces, † et confiténtium tibi parce peccátis: \* ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus et pacem.

Ineffáblem nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde: † ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas, \* et a poenis, quas pro his merémur, erípias.

Deus, qui culpa offéndetis, poeniténtia placáris: † preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; \* et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte.

Omnípotens sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro N., † et dírige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ; \* ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perficiat.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et iusta sunt ópera: † da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; \* ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium subláta formidine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

Ure igne Sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine: † ut tibi casto córpore

**Melskimės.** Dieve, Tu visuomet pratęs pasigailėti ir atleisti. Priimk mūsų maldavimą ir savo gailestingu gerumu maloningai išrišk mus bei visus savo tarnus, kuriuos varžo nuodėmių grandinė.

Meldžiame, Viešpatie, išklausk prašančiųjų maldas ir prisipažįstantiems atleisk nuodėmes, kad kartu maloningai suteiktum mums atleidimą ir ramybę.

Neapsakomą savo gailestingumą mums, Viešpatie, maloningai parodyk, kad mus išvaduotum iš visų nuodėmių ir kartu išgelbėtum nuo bausmių, kurias jomis pelnėme.

Dieve, kurį žeidžia kaltė, o atgaila numaldo, pažvelk maloningai į savo žmonių nuolankias maldas ir nugręžk savo rūstybės rykštes, kurių esame verti dėl savo nuodėmių.

Visagali amžinasis Dieve, pasigailėk savo tarno, mūsų Šventojo Tėvo N. ir maloningai vesk jį amžinojo išganymo keliu, kad Tavo padedamas norėtų, kas Tau patinka, ir visomis jėgomis tai vykdytų.

Dieve, iš kurio kyla šventi troškimai, geri sumanymai ir teisūs darbai, duok savo tarnams tos ramybės, kurios pasaulis negali duoti, kad mūsų širdys pasiduotų Tavo įsakymams ir kad laikai, priešų baimei pranykus bei Tau globojant, būtų ramūs.

Uždek, Viešpatie, mūsų vidų ir mūsų širdis Šventosios Dvasios ugnimi, kad Tau tarnautume skaisčiu kūnu ir patiktume tyra

serviámus, \* et mundo corde placeámus.

Fidélium, Deus, ómnium Córditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissionem cunctórum tríbue peccatórum: † ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, \* piis supplicatió nibus consequántur.

Actiões nostras, quæsumus, Dómine, aspirándo præveni et adiuvándo proséquere: † ut cuncta orátio et operátio a te semper incípiat \* et per te coepta finiátur.

Omnípotens sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniúmque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænúscis: † te súplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sáeculum adhuc in carne rétinet vel futúrum iam exútos córpore suscepit, \* intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia, ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

V. Dóminus vobiscum. R. Et cum spíritu tuo.

V. Exáudiat nos omnípotens et miséricors Dóminus. R. Amen.

V. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiészant in pace. R. Amen.

širdimi.

Dieve, visų tikinčiųjų Kūrėjau ir Atpirkėjau, suteik savo tarnų ir tarnaičių vėlėms visų nuodėmių atleidimą, kad jos dėl mūsų karštų maldų gautų dovanojimą, kurio visada troško.

Mūsų veiksmus, meldžiam, Viešpatie, savo įkvėpimu pradėk ir savo pagalba lydėk, kad Tu būtum kiekvieno mūsų žodžio ir darbo pradžia ir pabaiga.

Visagali amžinasis Dieve, kuris viešpatauji gyviesiems ir mirusiems bei visų pasigaili, Tu iš anksto žinai, kurie iš jų tikėjimu ir darbais bus Tavo. Nuolankiai Tave meldžiame, kad tie, už kuriuos nutarėme siųsti maldas, kuriuos šis gyvenimas dar tebelaiiko kūne ar būsimasis jau priėmė išvaduotus iš kūno, dėl visų Tavo šventųjų užtarimo ir Tavo meilingo gerumo gautų visų savo kalčių atleidimą. Per Kristų, mūsų Viešpatį. R. Amen.

V. Viešpats su jumis. R. Ir su tavo dvasia.

V. Teišklausो mus visagalis ir gailestingasis Viešpats. R. Amen.

V. O tikinčiųjų vėlės Dievo gailestingumu tegul ilsisi ramybėje. R. Amen.

#### **Priedas Nr. 4**

##### **Užpildyti lentelę remiantis tekstu**

| <b>Senojo Testamento veikėjas</b> | <b>Įvykis arba pagrindinė veikla (mintis)</b> |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------|
| ABELIS                            |                                               |
| ABRAOMAS                          |                                               |
| ADOMAS                            |                                               |
| AMOSAS                            |                                               |
| BARUCHAS                          |                                               |
| DOVYDAS                           |                                               |
| ELIJAS                            |                                               |
| EZDRAS                            |                                               |
| EZEKIELIS                         |                                               |
| IEVA                              |                                               |
| IZAIJAS                           |                                               |
| JEREMIJAS                         |                                               |
| JOBAS                             |                                               |
| JUDITA.                           |                                               |
| JUOZAPAS                          |                                               |
| KAINAS                            |                                               |
| KOHELETAS                         |                                               |
| MARIJA                            |                                               |
| MICHĖJAS                          |                                               |
| MOZĖ                              |                                               |
| NOJUS                             |                                               |
| OZĖJAS                            |                                               |
| PRANAŠAS JONAS                    |                                               |
| SALIAMONAS                        |                                               |

## **Priedas Nr. 5**

**PRANAŠAI** Religijoje pranašas-Dievo valios skelbėjas, aiškintojas. Pranašams teko perduoti Dievo žodžius tautos galvoms- religinėms bei politinėms, - ir dėl to daugelis pranašų nebuvo mėgstami nei kunigų, nei karalių.

**ABRAOMAS** **Abraomas** ([hebr.](#) אַבְרָם tar. Abraham) – laikomas senovės žydų patriarchu, žydų tautos protėviu. Abraomą gerbia ne tik judaizmas, bet ir krikščionybė, bei islamas. Savo dorumu ir tikėjimo tvirtumu jis pralenkęs visus Senojo Testamento teisuolius. Abraomas kilęs iš Ūro ir gyvenęs II tūkstantmetyje pr. m. e., apie 1800 m. pr. m. e. Jis buvo vienos vakarų semitų klajoklių genties, gyvenančios kažkur tarp Viduržemio jūros ir Mesopotamijos, vadovas. Abraomui teko svarbus vaidmuo krikščionybės, judaizmo ir islamo religijose. Sudaręs sandorą su Dievu, Abraomas pasižadėjo jį garbinti, o Dievas užtikrino, kad iš Abraomo giminės kils tautos, kurioms bus lemta apgyvendinti Kanaaną. Su Hagara Abraomas susilaukė sūnaus Izmaelio. Sarai gimė Izaokas. Plačiai žinomas pasakojimas apie tai, kaip Dievas, norėdamas išbandyti Abraomo tikėjimą, liepė jam paaukoti sūnų Izaoką. Tačiau, kai Abraomas jau buvo bežudęs savo sūnų, angelas jį sustabdė. Krikščionys šiame pasakojime įžvelgia alegoriją su Jėzaus Kristaus mirtimi ant kryžiaus ir prisikėlimu. Mirus žmonai Sarai, Abraomas vedė Keturą. Ji pagimdė Zimraną, Jokšaną, Medaną, Midjaną, Išbaką ir Šuahą.

**DOVYDAS** Dovydas gimė Betliejuje, ūkininko Jesės šeimoje. Būdamas jaunuoliu pateko į Sauliaus dvarą, kad Dovydas jį pralinksminėtų savo arfos grojimu, nes, pasak Biblijos, Saulius kentė nuo jį apsėdusių piktųjų dvasių. Kilus karui su filistiniais, Dovydas grįžo pas tėvą į Betliejų ganyti avių. Vėliau Dovydas, kuris nešė duoną ir sūrį savo kariuomenėje tarnaujantiems broliams, sugebėjo užmušti Galijotą paprasta akmenų svaidykle.

Šventajame Rašte 1 Sam 17, 41-53 apie Dovydo kovą rašoma: „Išgirdęs apie drąsų piemenį Saulius nurodė pakviesti jį į dvarą. Tuo tarpu filistinas artinosi prie Dovydo su savo skydnešiu, einančiu pirma jo. Apsižvalgęs ir pamatęs Dovydą, filistinas žiūrėjo į jį su panieka, nes jis buvo tik vaikas, įdegęs saulėje ir gražios išvaizdos. Filistinas tarė Dovydui: „Argi aš esu šuva, kad su lazda ateini prieš mane?“ Filistinas keikė Dovydą savo dievais. „Eikš šen prie manęs, – filistinas tarė Dovydui, – kad galėčiau atiduoti tavo kūną padangių paukščiams ir laukų žvėrimis“. Bet Dovydas filistinui atsakė: „Tu ateini prieš mane su kalaviju, ietimi ir durklu, o aš ateinu prieš tave vardu Galybių VIEŠPATIES, Izraelio gretų Dievo, kuriam tu metei iššūkį. Šiandien VIEŠPATS paduos tave man į rankas. Aš tave užmušiu ir nukirsiu tau galvą, o filistinų stovyklos lavonus atiduosiu padangių paukščiams ir laukų žvėrimis. Visa žemė žinos, kad yra Dievas Izraelyje. Ši visa bendrija žinos, kad VIEŠPATS gali išgelbėti be kalavijo ir ieties, nes mūsų yra VIEŠPATIES, ir jis atiduos jus į mūsų rankas!“

Filistinui vėl pradėjus eiti prie Dovydo, Dovydas skubiai pabėgėjęs gretų link filistino pasitikti. Įkišęs ranką į savo maišelį, Dovydas išsiėmė vieną akmenį, sviedė jį svaidykle ir pataikė filistinui į kaktą. Akmuo įsmigo jam į kaktą, ir jis pargriuvo veidu žemėn.

Taip Dovydas nugalėjo filistiną su svaidykle ir akmeniu, – parbloškė jį ir užmušė. Rankoje kalavijo Dovydas neturėjo. Tada Dovydas pribėgo, atsistojo šalia jo ir, ištraukęs iš makšties jo kalaviją, jį užmušė. Juo nukirto jam galvą.

**ELIJAS** **Elijus** ([hebr.](#) אליהו, *Elijahu*) – Senojo Testamento pranašas, kilęs iš Tišbos miesto, gyvenęs Izraelyje karaliaus Ahabo valdymo metais; uolus kovotojas su stabų garbinimu. Ahabas ir jo svetimšalė žmona Jezabelė nusidėjo Dievui, žudydami Dievo pranašus. Todėl Elijas buvo

pasiųstas pranešti Ahabui, kad Dievas užleis sausrą. Po to Elisas pasislėpė prie Karito upelio ir maitinosi tuo, ką jam atnešdavę varnai. Upeliui išdžiūvus, Elisas nuėjo į Sidoną ir apsistojo pas našlę Sareptoje. Anot Biblijos, Dievas neleidęs išsekti jos miltų ir aliejaus atsargoms iki tol, kol badas nesibaigė. Mirus našlės sūnui, Dievas išklausęs Elijo maldą ir grąžinęs mirusiajam gyvybę.

Trečiaisiais sausros metais Elisas grįžo pas Ahabą, kuris apkaltino pranašą dėl Izraelių ištikusių nelaimių. Biblijoje pasakojama, kaip Elisas surengė išbandymą Baalo pranašams - liepė sukrauti jiems aukurą ir ant jo padėti paskerstą jautį. Tą patį padarė ir pats Elisas. Žaibas turėjo sudeginti arba Baalo pranašų atnašą, arba Elijo. Baalo pranašai visą dieną šoko aplink aukurą, meldėsi, darė ritualinius įsipjovimus, tačiau tai nepadėjo. Ugnis sudegino Elijo auką ir taip parodė, jog tikrasis Dievas yra Jahvė. Baalo pranašai buvo išžudyti, sausra tą pačią dieną pasibaigė. Elisas, gelbėdamasis nuo Jezabelės, kuri buvo ant jo supykusi dėl Baalo pranašų išžudymo, pabėgo į pietus, į dykumas. Elisas pasijutęs vienišas ir nedaug trūko, kad būtų puolęs į neviltį. Tačiau į Eliją prabilo Dievas ir pasakė, kad Elisas dar turi patepti naująjį karalių ir paruošti pranašo darbui Eliziejų. Vėliau, kai Ahabas surengė Naboto nužudymą, norėdamas pasisavinti jo vynuogyną, Elisas perspėjo karalių, jog Dievas nubaus visą jo šeimą. Kai pranašas atliko visas užduotis, buvo paimtas į dangų ugnies vežime. Pranašas Malachijas skelbė, jog Elisas sugrįš prieš ateinant Mesijui. Kartu su Moze Elisas buvo pasirodęs Jėzaus atsimaitymo metu.

**AMOSAS** „Tuomet Bet-Elio kunigas Amazjas nusiuntė žinią Izraelio karaliui Jeroboamui: „Amosas rengia sąmokslą prieš tave pačiuose Izraelio namuose. Kraštas nebegali pakęsti visų jo žodžių.

Štai kaip kalbėjo Amosas:

'Jeroboamas žus nuo kalavijo,

Izraelis tikrai bus ištremtas iš savo žemės“.

Amazjas tarė Amosui: „Regėtojai, eik sau, bėk į Judo kraštą, ten užsidirbk sau duoną ir ten pranašauk. Bet niekuomet nebepranašauk Bet-Elyje, nes tai yra karaliaus šventovė ir karalystės šventykla“.

Tuomet Amosas atsakė Amazjui: „Aš nebuvo nei pranašas, nei pranašo mokiny, bet esu kerdžius ir šilkmedžio vaisių brandintojas. <sup>15</sup> VIEŠPATS paėmė mane, kai ganiau kaimenę, ir VIEŠPATS man įsakė: 'Eik, pranašauk Izraeliui, mano tautai!'

Tad dabar klausykis VIEŠPATIES žodžio!

Tu sakai: 'Nepranašauk Izraeliui,

liaukis skelbęs Izaoko namams'.

Todėl taip kalbėjo VIEŠPATS:

'Tavo žmona taps miesto kekše,

tavo sūnūs ir dukterys žus nuo kalavijo

ir tavo žemė bus išdalyta virve.

Tu pats mirsi nešvarioje žemėje,

Izraelis tikrai bus ištremtas iš savo žemės“ (Am 7,10-17) .

**JEREMIJAS** Pranašavo penkių paskutinių Judėjos karalių valdymo dienomis. Jis tvirtino, kad Dievas teis tautą, todėl žmonės jo nemėgo. Kaip teigiama Jeremijo knygoje, daugelį Jeremijo pranašysčių užrašė raštininkas Baruchas. Kai kurios pranašystės išreikštos eilėmis, kai kurios proza, kitos alegorijomis ar simboliniais vaizdais. Svarbiausia knygos tema – artėjančio teismo grėsmė. Nusidedant ir garbinant stabus esą nėra prasmės prašyti Dievą vykdyti savo pažadą ginti tautą. Pranašas Jeremijas nuolatos skelbė, jog Jeruzalė žlugsianti. Visgi pranašystėse yra ir ateities vilčių:

sugrįžti iš tremties ir sudaryti naują sandorą, kurią Dievas įrašysiąs tautos širdyse ir protuose. Jeremijas daugiau nei kuris nors kitas pranašas kalba apie savo paties tikėjimą ir atgailą.

**OZĖJAS** (hebr. הושע, "išgelbėjimas") – biblinis pranašas, Ozėjo knygos autorius. Gyveno ir pranašavo Izraelio karalystėje Jeroboamo II laikais iki pat Izraelio žlugimo ir jo sostinės Samarijos sugriovimo. Kaip ir Amosas, Ozėjas kovojo su stabmeldyste, iššaknijusia tarp izraelitų, kreipė jų veidus į Viešpatį. Biblijos pasakojimas sako, kad Ozėjo žmona buvo palaida moteris, dėl kurios neištikimybės jie išsiskyrė. Viešpats liepė Ozėjui susigražinti ją ir pakešti, tokiu būdu leidęs susitapatinti su Dievu, pakenčiančiu neištikimąjį Izraelį. Šie įvykiai dar karščiau uždegė Ozėją, dėl kurio pamokslų tarp izraelitų vyko atgaila ir sugrįžimas prie nuoširdaus tikėjimo. Ozėjas tiesiogiai sako, kad Dievas nūsikus nuo žydų ir pakvies pagonis, tikinčius Jį į savo Karalystę. Ozėjo knygoje yra pranašysčių apie Mesiją ir jo tarnavimo vaisių. Ozėjas gyveno apie 800 m. iki Kristaus.

**IZAIJAS** vienas iš didžiųjų žydų pranašų. Jo vardu vadinama Senojo Testamento knyga yra pati pirmoji tarp visų pranašų knygų, kurioje Izaijas išpranašauja, kada ateis Dievo tarnas – Mesijas. Izaijas gyveno Jeruzalėje, kai ją valdė Ozijas, Joatamas, Achazas ir Ezeķijas. Dievui pašaukus Izaiją pranašauti, meldėsi šventykloje. Jam buvo pasiūstas Dievo, Vienintelio Šventojo, regėjimas ir buvo atleistos nuodėmės. Nuo tol jis galėjo skelbti žmonėms Dievo žodį. Izaijas vedė pranašę ir su ja susilaukė 2 sūnų, kuriuos pavadino ypatingais vardais, parodančiais, ko Dievas iš jų pageidauja. Asirų kariuomenei apgulus Jeruzalę, Izaijas paragino karalių Ezeķiją pasikliauti Dievu ir nepasiduoti. Šiam sunkiai susirgus, Izaijas pasimeldė ir Dievas per Izaiją pranešė, kad Ezeķijas gyvens dar 15 metų. Tai Judėjos gyventojams suteikė vilties, nors jie negalėjo išvengti savo nepaklusnumo Dievui padarinių, bet žinojo, kad ateis laikas, ir Dievas sunaikins juos užpuolusį priešą, o juos pačius grąžins iš tremties.

**MICHĖJAS**, manoma, pranašavo beveik tuo pat metu kaip Ozėjas (Izraelyje) ir Izaijas (Judėjoje). Michėjo pranašystės buvo skirtos abejoms karalystėms, nors pranašo veiklos laikotarpiu siaurinė Izraelio karalystė bei jos sostinė Samarija atiteko Asirijai, kuri per tą laiką uolė ir Judėją, tačiau Michėjas apie tai tik trumpai teužsimena. Michėjo knygoje rašoma apie Judo ir Izraelio nuodėmę, busimąjį atgimimą ir taiką. Kalbama apie tai, ko reikalauja Dievas. Taip pat rašoma apie busimąjį karalių iš Betliejaus. Kaip ir kai kuriems kitiems pranašams, Michėjui kelia pasibjaurėjimą aukos ir apeigos, jei atnašautojams trūksta doros ir tikro dvasingumo. Ateityje Michėjas regi Dievo palaiminimą ir taiką.

**EZEKIELIS** Jo pranašiška veikla apima prieš ir po Jeruzalės sunaikinimo. Pranašystės pilnos dejonų, raudų, gedulo. Kviečia mylėti savo tautą, gerbti kitas tautas. Politiniame Izraelio ir Judo karalystės žlugime Ezeķielis matė Dievo teismą. Mokė, kad kiekvienu atveju, už savo likimą atsakinga ne visuomenė, o pavienis asmuo. Asmeniškai turi atsakyti Dievui. Kančia-tai proga grįžti pas Dievą.

**EZDRAS** Kunigas Ezdras vyko Jeruzalėn ištirti ir priderinti religinius Judėjų poreikius prie naujų sąlygų. Išryškėjo santykis tarp kunigų ir levitų. Kunigai save kildino iš Aarono ir rūpinosi aukomis prie altoriaus. Levitai laikė Mozę savo protėviu ir turėjo pareigą aiškinti Sandoros tikėjimo prasmę. Ezdro dėka penkiaknygė tapo Sandoros bendrijos tikėjimo ir gyvenimo kanonu. Sandoros bendrijoje susiduriame su dviem svarbiais asmenimis: k u n i g a i s ir p r a n a š a i s. Kunigai aukodavo atnašas-tai jie suprato kaip dėkingumą Dievui. Pranašai-glaudžiai susiję su Dievo garbinimu Jeruzalės šventykloje

**SALIAMONAS** Šventajame Rašte S a l i m o n a laiko Izraelio išminties įvaizdžiu. Kaip penkiaknygė priskiriama Mozei, taip Psalmynas-Dovydui, taip daug raštijos knygų priskiriama Saliamonui. Saliamonas – trečiasis suvienytosios Izraelio karalystės karalius (~971–931 m. pr. m.

e.), valdęs Izraelį po tėvo Dovydo. Karaliaus Saliamono dėka buvo pastatyta milžiniška Jeruzalės šventykla. Saliamonui priskiriama Patarlių knyga, Giesmių giesmė, kiti kūriniai. Saliamonas Biblijoje aprašomas kaip pats turtingiausias ir išmintingiausias karalius.

**KOHELETAS** Išminties mokytojai tvirtino, kad išmintis-Dievo dovana, o ne žmogaus pasiekimas. Koheleto knygoje Dievas didysis nepažįstamasis per Apreiškimą negalima pažinti protu. **Koheleto knyga** – viena iš Senojo Testamento knygų, priskiriama išminties knygų grupei. Šioje knygoje Koheletas (mokytojas) kaip ir Jobas svarsto amžiną klausimą kodėl gyvenimas atrodo toks beprasmiškas. Kad ir kas jis būtų buvęs, Koheletas žvelgia atgal į patirties ir apmąstymų kupiną gyvenimą. Kad ir kaip atkakliai žmonės stengtųsi siekti išminties, pasisekimo, teisingumo, jų pastangų rezultatai būsią tik trumpalaikiai ir menki. Jis tiki į Dievą, bet mano, kad mums niekada nebus duota žinoti kokie yra tikrieji jo ketinimai.

**JOBAS** Tai įkvėptas veikalas, parašytas žmogaus kančios plunksna. Jobas-ištvermės pavyzdys-žmogus kuris kantriai patyrė žiaurius likimo smūgius ir išbandymus, neprarasdamas tikėjimu Dievu. Jobo knyga turi vienui vieną temą-ji išvystoma tarp Jobo ir jo draugų. Jobas pergyveno grumtynes su gyvenimo prasme. Jobas yra kiekvienas iš mūsų. Visiškai bejėgis Jobas nori tik vieno-kad Dievas jį paliktų ramybėje. Vėliau atšaukia savo neapgalvotus kaltinimus ir atsiduoda Dievo valiai. Jo išpažintį lydi naujas santykis su Gyvuoju Dievu.

### **JUDITA.**

Knyga žvelgia į Judėjų tautos likimą. Ji narsi moteris, karvedė. Knyga-istorinė novelė. Moteris išeina kovoti už Dievo tautą. Įkvėptajam autoriui rūpi išryškinti, kad jos drąsos šaltinis-tikėjimas, kuris remiasi sandora su Dievu. Istoriją valdo ne galiūnai, o Dievas. Juditos knygoje atspindi ilgai trukusią Makabiejų pasipriešinimą helenizmui. Šaukia priešintis blogiui visur ir visada. **BARUCHAS** Knyga atskleidžia religingą sielą, tikėjimo ir vilties išblaškytiems Judėjams. Duoda vertingų žinių apie Sandoros bendriją potremtinėje Judėjų išeivijoje. Moko apie mirusių prisikėlimą, pomirtinę bausmę, reikalą melstis už mirusiuosius. Šios knygos priedai pabrėžia trys ST temas: 1 Dievas dalyvauja žmonių gyvenime, o ypač Sandoros bendrijos istorijoje 2 Dievas rūpinasi žmonėmis ir išgelbsti tuos kurie pasitiki juo ir tarnauja 3 Dievas visatos ir istorijos Viešpats-kūrėjas, o ne trapi kūrinijos dalis.

### **ABELIS ir KAINAS**

Žmogus pažino savo žmoną Evą, ji pradėjo ir pagimdė Kainą. „VIEŠPATIES padedama, gavau berniuką“, – ji pasakė. <sup>2</sup> Po to ji pagimdė jo brolį Abelį. Abelis tapo aviganiu, o Kainas žemdirbiu. (Pr 4, 1-2).

**ADOMAS ir IEVA** Dievas sukūrė nuostabų pasaulį. Jis sutvėrė žmogų pagal savo atvaizdą ir panašumą. Jis sutvėrė vyrą. Jo vardas buvo Adomas. Jis gyveno Edeno sode. Tai buvo labai gražus žemiškasis rojus. Viešpats Dievas įsakė Adomui: „Nuo kiekvieno sodo medžio tau leista valgyti, bet nuo medžio pažinimo gero ir blogo nevalgyk, nes tą dieną, kurią valgysi jo vaisių, tikrai mirsi“. Adomas davė vardus visiems gyvūnams, padangių paukščiams ir visiems lauko žvėrimis, tačiau tarp jų neatsirado padėjėjo, tinkamo žmogui.

Viešpats Dievas tarė: „Negerai žmogui būti vienam. Aš padarysiu jam tinkamą padėjėją“. Tada Viešpats Dievas giliai užmigdė Adomą ir išėmė vieną jo šonkaulį, tą vietą užpildydamas kūnu. Po to, Viešpats Dievas iš šonkaulio, kurį išėmė iš žmogaus, sukūrė moterį ir atvedė ją pas Adomą. Adomas tarė: „Šita bus vadinama moterimi, nes iš vyro ji paimta“. Adomas pavadino savo žmoną Ieva. Jie abu buvo nuogi, tačiau nesigėdijo. Adomas ir Ieva viską valdė ir buvo laimingi, nes labai mylėjo Dievą ir Juo pasitikėjo. Gyvatė buvo gudresnė už visus žemės gyvūnus, kuriuos Viešpats Dievas sukūrė. Ji tarė Ievai: „Ar tikrai Dievas pasakė: ‘Nevalgykite nuo visų sodo medžių?’“.

Ieva atsakė: „Mums leista valgyti sodo medžių vaisius, išskyrus vaisius medžio pažinimo gero ir blogo. Dievas įsakė: ‘Nevalgykite nuo jo, kad nemirtumėte.’”.

Gyvatė atsakė: „Nemirsite! Dievas žino, kad tą dieną, kurią valgysite nuo jo, atsivers jūsų akys ir jūs tapsite kaip dievai, pažindami gera ir blogą“.

Kai Ieva pamatė, kad medžio vaisiai yra tinkami maistui, patrauklūs akims ir, vieną suvalgius, galima įsigyti išminties, ji paėmė jo vaisių, pati valgė, davė Adomui ir jis valgė. Tada atsivėrė abiejų akys ir jie suprato esą nuogi; juodu supynė figmedžio lapus ir pasidarė prijuostes. Adomas ir Ieva pasislėpė nuo Viešpaties Dievo tarp sodo medžių.

Dievas pašaukė Adomą: „Kur tu esi?“. Adomas atsakė: „Išgirdau Tavo balsą ir, išsigandęs, kad esu nuogas, pasislėpiau“. Dievas tarė: „Kas tau pasakė, kad tu nuogas? Gal valgei nuo medžio nuo kurio tau įsakiau nevalgyti?“. Adomas atsakė: „Moteris, kurią Tu man davei, davė man nuo to medžio, ir aš valgiau“.

Tada Viešpats Dievas tarė Ievai: „Kodėl tu taip padarei?“. Ieva atsakė: „Gyvatė mane apgavo, ir aš valgiau“.

Dabar viskas pasikeitė, nes Adomas ir Ieva nusidėjo ir nepakluso Dievui. Dievas padarė Adomui ir Ievai kailinius rūbus ir jais aprengė juos. Jie negalėjo toliau gyventi Edeno sode. Adomas ir Ieva turėjo palikti sodą, vargti ir kentėti. Viešpats pastatė cherubus su kardais saugoti kelią į sodą. Adomas ir Ieva nusidėjo, ir mes visi esame nusidėjėliai. Bet Dievas myli mus, todėl atsiuntė Jėzų, kuris numirė vietoje mūsų ant kryžiaus už mūsų nuodėmes. (Pagal pradžios 1,2 skyrių ir laišką romiečiams)

**MARIJA** Šeštame mėnesyje angelas Gabrielius buvo Dievo pasiųstas į Galilėjos miestą, kuris vadinasi Nazaretas, pas mergelę, sužadėtą su vyru, vardu Juozapas, iš Dovydo namų; o mergelės vardas buvo Marija. Atėjęs pas ją, angelas tarė: „Sveika, malonėmis apdovanotoji! Viešpats su tavimi!“ Išgirdusi šiuos žodžius, ji sumišo ir galvojo sau, ką reiškia toks sveikinimas. O angelas jai tarė: „Nebijok, Marija, tu radai malonę pas Dievą!

Štai tu pradėsi iščiose ir pagimdysi sūnų,  
kurį pavadinsi Jėzumi.

Jisai bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnus.

Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovydo sostą;

jis viešpataus Jokūbo namuose per amžius,  
ir jo viešpatavimui nebus galo“.

Marija paklausė angelą: „Kaip tai įvyks, jeigu aš nepažįstu vyro?“ Angelas jai atsakė:

„Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs,  
ir Aukščiausiojo galybė pridengs tave savo šešėliu;  
todėl ir tavo kūdikis bus šventas  
ir vadinamas Dievo Sūnumi.

Antai tavoji giminaitė Elžbieta pradėjo sūnų senatvėje, ir šis mėnuo yra šeštas tai, kuri buvo laikoma nevaisinga, nes *Dievui nėra negalimų dalykų*“. Tada Marija atsakė: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei“. Ir angelas pasitraukė. (Lk 1, 26-38)

**PRANAŠAS JONAS** Kartą VIEŠPATIES žodis atėjo Amitajo sūnui Jonai: „Keliauk tuojau pat į Ninevę, tą didį miestą, ir pašauk jį į teismą, nes jų nedorumas pasiekė mane“. Bet Jona leidosi bėgti nuo VIEŠPATIES Artumo į Taršišą. Jis nusileido į Jafą, susirado į Taršišą plaukiantį laivą, užsimokėjo už kelionę ir įsėdo, norėdamas keliauti drauge su jais į Taršišą, toli nuo VIEŠPATIES Artumo. Bet VIEŠPATS užleido šėlstantį vėją, jūroje kilo bailsi audra, ir laivui grėsė pavojus sudužti.

Tuomet jie paėmė Joną, įmetė jį į jūrą, ir jūra liovėsi šėlusi. <sup>16</sup> Apimti didelės VIEŠPATIES baimės, vyrai atnašavo VIEŠPAČIUI aukas ir darė įžadus.

Bet VIEŠPATS parūpino didžuvę, kad Joną prarytų. Žuvies pilve Jona išbuvo tris dienas ir tris naktis. Būdamas žuvies pilve, Jona meldėsi VIEŠPAČIUI, savo Dievui.

Antrąkart atėjo Jonai VIEŠPATIES žodis: „Kelkis ir eik į Ninevę, tą didį miestą, ir paskelbk jam, ką aš tau sakau. Pakludamas VIEŠPATIES žodžiui, Jona pakilo ir nuvyko į Ninevę. (Jon 1, 1-4.15-16.2,1-2.3,1-3)

**NOJUS** Pradžios knygoje 6-9 skyriuose pasakojama apie žmogų, vardu Nojus. Biblija pasakoja: "VIEŠPATS matė, koks didelis buvo žmonių nedorumas žemėje ir kaip kiekvienas užmojis, sumanytas jų širdyse, linko visą laiką tik į pikta. " Todėl Viešpats nutarė sunaikinti žmogiškąją giminę. Tačiau tarp visų žmonių atsirado vienas, kuris rado malonę Dievo akyse. "Nojus buvo teisingas vyras, savo kartoje be dėmės, nes ėjo su Dievu."

Taigi, Dievas, norėdamas išgelbėti Nojų ir jo šeimą, duoda jam tikslus nurodymus kaip pastatyti išsigelbėjimo laivą. Nurodymai buvo laivo struktūrai, medžiagoms, matmenims, izoliacijai. Taigi, su Nojumi į laivą įžengė dar septyni žmonės: jo žmona bei trys jo sūnus su žmonomis. Viešpats nepamiršo ir gyvulių: "O iš visų gyvūnų, visų gyvų būtybių, įlaipink į laivą po du patiną ir patelę, kad jie išliktų gyvi drauge su tavimi. Iš paukščių pagal jų rūšį, gyvulių pagal jų rūšį, visų žemės roplių pagal jų rūšį, iš visų po du įlips su tavimi, kad išliktų gyvi. Taip pat apsirūpink įvairiu maistu, tinkamu valgyti, ir pasikrauk, kad būtų maisto atsargų tau ir jiems".

Pasakojama, kad kai laivas buvo baigtas, Viešpats liepė Nojui įeiti į laivą, o tuomet uždarė jo duris ir užtvindė žemę. Šventasis Raštas rašo: "prasiveržė visi didžiosios bedugnės šaltiniai ir atsivėrė visos dangaus skliauto užtūros. Lietus pylė ant žemės keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt naktų. ". "Žemę aptvindę vandenys laikėsi šimtą penkiasdešimt dienų. " Tuomet Dievas uždarė dangaus skliautus, požeminius vandenis ir vanduo pradėjo po truputį leistis. Po dar 150 dienų pasirodė pirmosios kalnų viršūnės. Nojus darė patikrinimą, siųsdamas paukščius iš laivo. Jeigu jie sugrįždavo, tai reiškė kad nerasdavo vietos apsigyventi. Kai jau nebegrižo, Nojus išlipo iš laivo ir paleido visus gyvūnus.

Jis pastatė Viešpačiui aukurą kaip padėką, o Dievas pirmą kartą išskleidė vaivorykštę kaip ženklą to, kad daugiau niekada nebenaikins žemės vandeniu.

**MOZĖ** Mozė gimė Egipte, o tuo metu Egipto faraonas buvo įsakęs išžudyti egiptiečių vergų izraelitų vaikus. Mozės motina tris mėnesius kaip įmanydama slėpė savo vaiką, o kai nebebuvo įmanoma paslėpti, nunešė pintinėje paguldytą sūnų į Nilo upės nendres ir paliko. Mozė surado faraono duktę, jį įsisūnijo ir išauklėjo kaip egiptietį. Jau būdamas jaunuolis Mozė, kartą pasipiktinęs žiauriu elgesiu su izraelitais, užmušė vieną prižiūrėtoją egiptietį. Kai apie tai sužinojo faraonas, Mozei teko bėgti iš Egipto. Jis pabėgo į Medianą, kur piemenavo ir vedė jį priglaudusio žmogaus, Jetro, dukterį.

Praėjus 40 metų, išvydo dykumoje krūmą, kuris liepsnojo bet nesudegė, ir jis suprato, kad Dievas jam kalba iš krūmo. Dievas jam liepė grįžti į Egiptą ir prašyti faraoną, kad paleistų iš nelaisvės jo tautą. Faraonas nepaleido, ir tuomet egiptiečius ištiko dešimt nelaimių, pvz., varlės, tamsa, kruša ir galiausiai egiptiečių pirmagimių, įskaitant gyvūnus, nužudymas. Izraelitai turėjo papjauti avinėlių ir jo krauju apšlakstyti savo namų duris.

Po Dievo siųstų nelaimių faraonas nebedraudė Mozei išsivesti izraelitų iš Egipto (1250 pr. m. e.). Jie keliavo vedami Dievo angelo debesies stulpe dieną ir ugnies stulpe naktį. Bet netrukus faraonas apsigalvojo, ir egiptiečiai vijosi izraelitus iki Raudonosios jūros. Vandenys stebuklingai persiskyrė ir bėgliai sėkmingai ją perėjo, faraono kariuomenė prigėrė.

Keliaujant toliau, Mozė atvedė žmones į Kadeto oazę. Iš čia į Kanaaną buvo pasiųsta 12 žvalgų. Dešimt iš jų sugrįžo su šiurpiomis žiniomis, kad Kanaano žemę užimti bus labai sunku, kiti du žvalgai, Jošue ir Kalebas, pasakė tiesą – žemę būtų galima užimti, jeigu jie patikėtų Dievo pažadais. Žmonės patikėjo tais 10 žvalgų, o ne Dievu, ėmė šaukti ir sukilo prieš Mozę, užmiršę Dievo galią. Kadangi jie išsižadėjo Dievo, buvo pasmerkti klajoti po dykumą, kol išmirs visi maištininkai.

Mozė paskelbė Dievo įsakymus naujai kartai ir perdavė vadovavimą Jozuei. Jozue ir įvedė Izraelį į Kanaano žemę (1230–1220 m. pr. m. e.). Palaiminęs tautą, Mozė užkopė į Nebo kalną, kad nuo jo galėtų pamatyti Kanaaną – žemę, į kurią jam nebuvo leista įžengti už seniau padarytas nuodėmes. Mozė mirė Moabo krašte.

**JUOZAPAS** Jėzaus Kristaus gimimas buvo toksai. Jo motina Marija buvo susižadėjusi su Juozapu; dar nepradėjus jiems kartu gyventi, Šventosios Dvasios veikimu ji tapo nėščia. Jos vyras Juozapas, būdamas teisingas ir nenorėdamas daryti jai nešlovės, sumanė tylomis ją atleisti. Kai jis nusprendė taip padaryti, per sapną pasirodė jam Viešpaties angelas ir tarė: „Juozapai, Dovydo sūnau, nebijok parsivesti į namus savo žmonos Marijos, nes jos vaisius yra iš Šventosios Dvasios. Ji pagimdys sūnų, kuriam tu duosi Jėzaus vardą, nes jis išgelbės savo tautą iš nuodėmių“. Visa tai įvyko, kad išsipildytų Viešpaties žodžiai, pasakyti per pranašą:

*Štai mergelė nešios įsčiose ir pagimdys sūnų,  
ir jis vadinsis Emanuelis,*

o tai reiškia: „Dievas su mumis“. Atsikėlęs Juozapas padarė taip, kaip Viešpaties angelo buvo įsakyta, ir parsivedė žmoną pas save. Jam negyvenus su ja kaip vyrui, ji pagimdė Sūnų, kurį jis pavadino Jėzum. (Lk 1, 18-25.)

## **Priedas Nr. 6**

### **MALDA PRIEŠ PAMOKĄ**

Teikis atsiųsti, Viešpatie mums  
Šventosios Dvasios dovanų,  
mūsų protui apšviesti ir sielos jėgoms sustiprinti.  
Palaimink mūsų tėvus, mokytojus ir visus tuos,  
kurie mus veda į gerą.  
Duok mums tvirtumo gerai mokytis.  
Per Kristų, mūsų Viešpatį.  
Amen.